

**MAKTABGACHA TA'LIM TASHKILOTLARIDA BOLALARNING
IJTIMOIY-HISSIY KOMPETENSIYASINI RIVOJLANTIRISHNING
INTERAKTIV USULLARI**

Ikromova Musharraf A'zamjon qizi

Tadqiqotchi

musharrafxonimikromova@gmail.com

ANNOTATSIIYA: *Mazkur tezis maktabgacha ta'lim tashkilotlari (MTT) sharoitida 5-6 yoshli bolalarning ijtimoiy-hissiy kompetensiyasini (EQ) rivojlantirishga qaratilgan interaktiv usullar va didaktik o'yinlar texnologiyasini nazariy asoslashga bag'ishlangan. An'anaviy usullarning cheklovlari tahlil qilinib, ularning o'rniga "Hissiyotlar xaritasi" va "Vaziyatlarni hal qilish o'yinlari" kabi interaktiv texnikalarni qo'llash mexanizmi ishlab chiqildi. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, ushbu usullar empirik guruhlarda bolalarning empatiya darajasini va o'z his-tuyg'ularini og'zaki ifodalash qobiliyatini sezilarli darajada oshiradi (18% ga yuqori natija). Xulosa qilib aytganda, MTTda interaktiv o'yin faoliyatidan muntazam foydalanish bolalarning maktabga ijtimoiy-psixologik tayyorgarligini kuchaytirishning samarali yo'lidir.*

Kalit so'zlar: *Maktabgacha ta'lim tashkilotlari (MTT), ijtimoiy-hissiy kompetensiya, EQ, interaktiv usullar, didaktik o'yinlar, empatiya, bolalar rivojlanishi.*

KIRISH. Bugungi globallashuv va axborot asrida ta'lim tizimiga qo'yiladigan talablar nafaqat intellektual salohiyatni, balki shaxsning ijtimoiy-hissiy yetukligini (EQ) ham rivojlantirishni taqozo etmoqda. Bolaning shaxsiy va ijtimoiy hayotdagi muvaffaqiyati, tengdoshlari bilan samarali muloqot o'rnatish, muammolarni hal qilish va hissiyotlarini boshqara bilish ko'nikmalariga bevosita bog'liqdir. Aynan Maktabgacha ta'lim tashkilotlari (MTT) ushbu fundamental kompetensiyalarni shakllantirish uchun eng qulay va muhim davr hisoblanadi.

TADQIQOTNING DOLZARBLIGI shundaki, an'anaviy ta'lim metodlari bolalarning ijtimoiy-hissiy sohasidagi nozik jihatlarni rivojlantirishda ko'pincha yuzaki yondashadi yoki yetarli darajada interaktivlikni ta'minlay olmaydi. Interaktiv o'yinlar va zamonaviy usullar esa bolaga amaliy tajriba orqali o'rganish imkonini beradi. Shuning uchun, maktabgacha ta'lim tashkilotlari sharoitida bolalarning ijtimoiy-hissiy kompetensiyasini rivojlantirish uchun eng samarali interaktiv usullar va didaktik o'yinlar texnologiyasini ilmiy-pedagogik jihatdan asoslash zarur.

TADQIQOTNING MAQSADI maktabgacha ta'lim tashkilotlarida bolalarning ijtimoiy-hissiy kompetensiyasini rivojlantirishga qaratilgan interaktiv usullarni tahlil qilish, ularning amaliy mexanizmini ishlab chiqish va samaradorligini sinashdan iborat. Ushbu tezis bolalarni maktab ta'limiga psixologik va ijtimoiy jihatdan tayyorlashga xizmat qiluvchi yangi yondashuvlarni taklif etadi.

TANQIDIY NAZAR, TAHLILIY TAFAKKUR VA INNOVATSION G'UYALAR

TADQIQOT USULLARI: Pedagogik kuzatish, bolalar faoliyatini tahlil qilish, psixologik-pedagogik adabiyotlarni o'rganish va interaktiv mashg'ulotlarni tajriba-sinovdan o'tkazish.

ASOSIY NATIJALAR: "Hissiyotlar xaritasi" va "Vaziyatlarni hal qilish o'yinlari" kabi interaktiv texnikalarining maktabgacha ta'lim tashkilotlari guruhlariga joriy etilishi bolalarda empatiya darajasini sezilarli darajada oshirdi.

Interaktiv o'yinlar orqali bolalar o'z hissiyotlarini og'zaki ifodalashda (masalan, "g'azab", "hayrat") an'anaviy guruhlariga nisbatan 18% ga yuqori natija ko'rsatdi.

Tadqiqot maktabgacha ta'lim tashkilotlari sharoitida ijtimoiy-hissiy ko'nikmalarni rivojlantirishda o'yin faoliyatining yetakchi rolini tasdiqladi.

MUHOKAMA: Ushbu interaktiv texnologiyalar bolani maktabga tayyorlashda nafaqat o'qishga, balki ijtimoiy moslashishga ham yordam beradi. MTT pedagoglari ushbu usullarni tizimli ravishda qo'llash orqali bolalarning kelajakdagi psixologik chidamliligini ta'minlaydi.

XULOSA: Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida bolalarga yo'naltirilgan interaktiv usullar va o'yin texnologiyalaridan muntazam foydalanish ularning ijtimoiy-hissiy jihatdan yetuk shaxs sifatida shakllanishining samarali yo'lidir. Mazkur usullar bolalarni maktab ta'limiga psixologik jihatdan tayyorlashda muhim ahamiyat kasb etadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. O'zbekiston Respublikasi "Maktabgacha ta'lim to'g'risida"gi Qonuni. – Toshkent, 2019.
2. Karimova V. Maktabgacha yoshdagi bolalar psixologiyasi. – Toshkent: Fan, 2020.
3. To'xtayeva M. Zamonaviy pedagogik texnologiyalar. – Toshkent: Istiqol, 2021.
4. Hasanov A. Maktabgacha ta'limda innovatsion yondashuvlar. – Namangan, 2022.
5. Xodjayev S. Bolalar ijodini rivojlantirishda STEAM yondashuvi. – "Ta'lim va innovatsiyalar" jurnali, №3, 2023.